

ANALÝZA

29. 4. 2016

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Téměř ve všech zemích EU28 se ve 4. čtvrtletí roku 2015 míra zaměstnanosti 20-64letých meziročně zvýšila. Ke stanovenému cíli členskými zeměmi EU chybí v průměru 4,6 procentního bodu. V České republice u mužů v tomto věku byla zaměstnanost v rámci unie vůbec nejvyšší. Tomu odpovídá skutečnost, že naopak celková míra nezaměstnanosti dosáhla v ČR nejnižší úrovně.

Míra zaměstnanosti ve věku 20-64 let je v České republice stále sedmá nejvyšší v EU

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20-64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. Ve 4. čtvrtletí 2015 v zemích EU28 dosahovala v průměru 70,4 procent. Míra zaměstnanosti mužů (76,3 %) přitom stále výrazně převyšovala míru zaměstnanosti žen (64,6 %).

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším ukazuje, že si stále vysokou míru zaměstnanosti udržují severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míry zaměstnanosti dlouhodobě dosahuje Švédsko (80,6). Naopak nejnižší míra zaměstnanosti je v Řecku (ve 4. čtvrtletí 2015 pouze 55,5 %), kde je dokonce míra zaměstnanosti žen pod 50 procenty. Meziročně se pak v Lucembursku výrazněji snížila míra zaměstnanosti mužů, a to o 3,5 procentního bodu. Naopak v Bulharsku se podařilo zvýšit celkovou míru zaměstnanosti o 2,6 procentního bodu.

Vyšší úroveň zaměstnanosti ve 4. čtvrtletí 2015 mírně spadla a cílovou úroveň 75 % si udrželo celkem sedm států včetně České republiky (Švédsko, Německo, Spojené království, Dánsko, Nizozemsko, Estonsko a Česká republika). Na druhé straně je míra zaměstnanosti stále velmi nízká v jižních státech unie. Kromě Řecka se to týká hlavně Chorvatska, Itálie, Španělska a Rumunska, kde nepracuje více než třetina populace v tomto produktivním věku.

Ve všech členských zemích je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. Nejvyšší míra zaměstnanosti mužů byla ve 4. čtvrtletí roku 2015 právě v České republice (83,7 %), poté ve Spojeném království (83,2 %) a Německu (83,0 %). Míru zaměstnanosti žen suverénně vede Švédsko s 78,5%. V ČR zaměstnanost žen dosáhla 66,9%, tady rozdíl mezi muži a ženami stále patří v této míře k jednomu z nejvyšších v EU.

Ve 4. čtvrtletí 2015 se Česká republika již po několikáté zařadila na sedmé místo mezi zeměmi EU28, když míra naší zaměstnanosti (75,4 %) převyšovala průměr EU28 o dokonce 5 procentních bodů. Ze sousedních států mělo ve čtvrtém čtvrtletí 2015 vyšší míru zaměstnanosti pouze Německo (78,2 %), Rakousko dosáhlo srovnatelné úrovně s ČR. Naproti tomu v Polsku a na Slovensku byla celková zaměstnanost nižší zhruba o 7 procentních bodů.

ANALÝZA

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	4. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 4. Q 2015 - 4. Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko	80,6	82,7	78,5	0,9	0,5	1,3
Německo	78,3	83,0	73,6	0,4	0,4	0,4
Spojené království	77,4	83,2	71,7	0,9	1,2	0,6
Dánsko	76,8	80,7	72,9	0,4	1,1	-0,3
Nizozemsko	76,6	82,3	71,0	0,6	0,6	0,7
Estonsko	76,6	80,4	72,9	1,3	0,8	1,6
Česká republika	75,4	83,7	66,9	1,1	1,1	1,1
Rakousko	74,5	78,6	70,4	0,4	0,2	0,6
Litva	74,0	75,3	72,8	1,7	1,5	1,9
Lotyšsko	73,2	75,4	71,1	2,4	0,9	3,8
Finsko	72,4	73,3	71,4	0,0	-0,1	0,1
Lucembursko	70,8	76,1	65,4	-2,2	-3,5	-0,9
EU28	70,4	76,3	64,6	0,9	1,0	0,9
Maďarsko	69,7	76,8	62,7	2,2	2,5	1,7
Portugalsko	69,6	73,4	66,1	1,6	1,8	1,5
Irsko	69,6	75,5	63,8	1,7	1,4	1,8
Francie	69,5	73,2	66,0	0,2	0,0	0,4
Slovensko	69,3	73,2	65,2	1,4	0,9	2,0
Polsko	68,6	75,6	61,6	1,2	1,0	1,3
Slovensko	68,4	75,7	61,1	1,8	1,5	2,1
Kypr	68,3	72,2	64,6	-0,1	0,3	-0,6
Bulharsko	68,1	71,7	64,5	2,6	3,4	1,9
Malta	67,7	81,6	53,2	1,7	0,9	2,4
Belgie	67,2	71,1	63,3	-0,4	-1,0	0,2
Rumunsko	66,1	75,0	57,0	0,7	0,9	0,3
Španělsko	62,9	68,4	57,3	2,1	2,5	1,7
Itálie	60,9	71,1	50,9	0,7	1,2	0,3
Chorvatsko	60,5	65,8	55,3	1,7	2,2	1,4
Řecko	55,5	64,7	46,5	2,1	2,4	1,8

Zdroj: Eurostat

Nezaměstnanost ve věku 15-64 let je v naší republice nejnižší

Vyšší zaměstnanost zůstává a i míra nezaměstnanosti je stále nízká, a to téměř ve všech členských zemích EU. Průměrně míra nezaměstnanosti za státy EU28 ve 4. čtvrtletí činila 9,2 %. V České republice byla míra nezaměstnanosti v daném období vůbec nejnižší, dosahovala 4,5 %, u mužů dokonce 3,7 %. Těsně na druhé místo se zařadilo Německo také s nízkou úrovní nezaměstnanosti 4,6 %. Německo si stále udržuje nejnižší míru nezaměstnanosti u žen, ta ve 4. čtvrtletí činila 4,3 procent.

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

V porovnání s ostatními sousedními státy byla míra nezaměstnanosti výrazně vyšší na Slovensku (11,0 %) a také v Polsku (7,0 %). Rakousko dosahuje také jedné z nejnižších hodnot mezi členskými zeměmi s 5,8 %.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-64letých v členských zemích EU (v %)

Země	4. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 4. Q 2015 - 4. Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Česká republika	4,5	3,7	5,6	-1,3	-1,2	-1,4
Německo	4,6	4,8	4,3	-0,3	-0,3	-0,3
Spojené království	5,0	5,1	4,8	-0,7	-0,8	-0,6
Malta	5,3	5,3	5,3	-0,4	-0,9	0,3
Rakousko	5,8	6,1	5,5	0,2	0,2	0,1
Dánsko	5,9	5,7	6,2	-0,4	-0,6	0,0
Maďarsko	6,2	6,0	6,5	-1,0	-1,1	-0,7
Lucembursko	6,3	6,4	6,1	0,8	1,2	0,2
Estonsko	6,4	6,2	6,7	-0,1	-0,1	0,0
Nizozemsko	6,7	6,2	7,2	-0,4	-0,6	-0,3
Švédsko	6,8	6,9	6,6	-0,7	-0,9	-0,6
Rumunsko	6,8	7,3	6,1	-0,2	-0,1	-0,4
Polsko	7,0	6,9	7,2	-1,2	-0,8	-1,6
Bulharsko	8,0	8,2	7,7	-2,7	-3,3	-2,0
Slovensko	8,5	7,9	9,3	-1,2	-1,2	-1,2
Irsko	8,8	10,6	6,7	-1,4	-1,2	-1,5
Belgie	8,8	9,3	8,1	0,2	0,3	-0,1
Finsko	8,9	9,5	8,3	0,3	0,0	0,6
Litva	9,0	9,6	8,4	-1,2	-1,8	-0,7
EU28	9,2	9,1	9,4	-0,9	-0,9	-0,9
Lotyšsko	10,0	11,2	8,7	-0,5	0,6	-1,7
Francie	10,7	11,1	10,3	-0,2	-0,1	-0,3
Slovensko	11,0	9,7	12,7	-1,6	-2,2	-0,9
Itálie	12,1	11,5	12,9	-1,4	-1,0	-2,0
Portugalsko	12,7	12,6	12,7	-1,3	-1,2	-1,5
Kypr	13,0	13,7	12,3	-3,3	-3,6	-2,9
Chorvatsko	16,3	15,0	17,8	-2,2	-3,4	-0,8
Španělsko	21,0	19,6	22,6	-2,8	-3,3	-2,3
Řecko	24,6	21,3	28,7	-1,7	-2,1	-1,1

Zdroj: Eurostat

Míra nezaměstnanosti se nadále udržuje na vysokých hodnotách zejména v jižních státech Evropy. Státy s nejnižší zaměstnaností (zejména Řecko a Španělsko) se umístily zároveň na předních místech žebříčků zemí s nejvyšší mírou nezaměstnanosti. Jejich míra nezaměstnanosti se meziročně sice snížila, ale i tak je vysoká a lze konstatovat, že u Řecka z osob ve věku 15-64 let, které by chtěly pracovat, byla téměř čtvrtina nezaměstnaná. Za

ANALÝZA

zmínku stojí Bulharsko, které meziročně snížilo míru nezaměstnanosti tak, že přeskočilo v tabulce seřazených hodnot podle nejnižší nezaměstnanosti 7 příček a dostalo se tak pod průměr zemí EU(28).

Nezaměstnanost mladých ve věku 15-24 let je v některých zemích jižní Evropy vysoká

Míra nezaměstnanosti mladých stejně jako míra nezaměstnaných v produktivním věku stále klesá, a to téměř ve všech členských zemích EU. Míra nezaměstnanosti mladých lidí ve věku 15 až 24 let je většinou dvojnásobně vyšší než nezaměstnanost v produktivním věku. Mírně vyšší je nezaměstnanost mužů než žen. Situaci v nejmladších skupinách produktivního věku ovlivňuje do značné míry skutečnost, že podstatná část mladých není zatím aktivní na trhu práce a připravuje se ve školách na výkon budoucího povolání. Z dostupných údajů vyplývá, že největší nezaměstnanost mladých lidí měli v Řecku (49,0 %) a Španělsku (46,2 %). První příčka s nejnižší nezaměstnaností mladých patřila Německu se 6,4 %. Česká republika dosáhla ve 4. čtvrtletí 2015 míry nezaměstnanosti 15-24letých 11,4 %, to je o více než 8 p. b. méně než průměr EU28.

Tabulka 3 Míra nezaměstnanosti 15-24letých v členských zemích EU (v %)

Země	4. čtvrtletí 2015		
	celkem	muži	ženy
Německo	6,4	7,0	5,6
Dánsko	10,2	11,0	9,3
Malta	10,6	13,8	:
Nizozemí	11,1	11,4	10,8
Rakousko	11,3	11,5	11,1
Česká republika	11,4	9,5	14,3
Spojené království	13,1	14,3	11,9
Litva	13,3	11,9	15,0
Maďarsko	15,3	16,1	14,3
Estonsko	16,2	17,7	14,7
Švédsko	16,5	17,1	15,8
Slovinsko	18,1	21,1	14,0
Finsko	18,2	19,8	16,7
Irsko	18,9	22,5	14,7
Lotyšsko	19,0	21,3	16,3
EU28	19,6	20,3	18,8
Polsko	20,2	20,0	20,6
Lucembursko	20,7	25,8	:
Rumunsko	21,8	19,6	25,5
Bulharsko	22,4	21,2	24,1
Belgie	25,4	27,7	22,6
Francie	25,8	27,8	23,5
Slovensko	26,2	24,5	28,8

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz

ANALÝZA

Kypr	29,5	31,8	27,5
Portugalsko	32,8	32,0	33,6
Itálie	40,0	39,3	41,2
Chorvatsko	43,8	41,2	47,3
Španělsko	46,2	45,4	47,2
Řecko	49,0	44,1	54,3

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle se v ČR pohybuje na úrovni průměru EU

Při celkovém poklesu nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti - v průměru za EU28 meziročně snížil o 1,7 p. b. na 48,2 %. V České republice se podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně naopak zvýšil, a to o 2,4 procentních bodů. Zvýšení tohoto podílu je však v podstatné míře kompenzováno velkým snížením celkové nezaměstnanosti. Ve 4. čtvrtletí 2015 se tak sledovaný ukazatel za Českou republiku drží nad úrovní EU28 (rozdíl o 0,4 p. b.). Dlouhodobá nezaměstnanost je velkým problémem zejména v Řecku, Slovensku a v Chorvatsku. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných je naopak v severovýchodních státech, které se přitom vyznačují nízkou celkovou nezaměstnaností.

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15-64 let (v %)

Země	4. čtvrtletí 2015			Rozdíl v p. b. 4. Q 2015 - 4. Q 2014		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	74,2	74,3	74,0	1,3	2,0	0,5
Slovensko	62,7	62,6	62,8	-4,5	-7,1	-1,7
Chorvatsko	62,3	66,9	57,9	0,6	5,3	-3,8
Bulharsko	59,5	61,7	56,9	-4,2	-5,4	-2,3
Itálie	58,7	58,6	58,7	-2,4	0,0	-5,1
Portugalsko	56,7	57,4	55,9	-2,5	-2,1	-3,1
Irsko	56,4	63,0	43,9	-2,8	-2,4	-4,6
Slovinsko	51,7	51,1	52,3	-3,9	-2,2	-5,7
Belgie	51,6	52,1	50,8	-0,7	-3,6	2,8
Španělsko	50,4	48,6	52,2	-2,6	-3,4	-1,9
Česká republika	48,6	51,1	46,6	2,4	3,8	1,3
EU28	48,2	48,6	47,8	-1,7	-1,5	-1,8
Kypr	47,8	53,0	41,9	-0,4	3,9	-5,1
Maďarsko	46,2	47,6	44,6	0,3	0,0	0,7
Lotyšsko	44,8	47,7	40,9	-0,8	0,1	-2,7
Německo	44,2	46,4	41,5	-0,4	-0,6	-0,2
Francie	44,1	45,0	43,1	0,5	0,4	0,6
Rumunsko	43,8	43,4	44,5	0,6	-0,6	2,5
Nizozemsko	42,1	45,2	39,0	0,4	1,3	-0,4
Litva	39,9	39,9	39,8	-6,5	-9,5	-2,9

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Polsko	38,0	39,0	36,9	-3,4	-2,0	-4,9
Malta	36,9	43,1	:	-11,1	-7,1	:
Estonsko	32,6	41,0	24,4	-10,3	-13,5	-7,0
Rakousko	31,4	33,9	28,3	4,4	6,1	2,4
Lucembursko	30,5	33,4	:	4,3	4,8	:
Spojené království	29,6	32,1	26,6	-5,0	-6,9	-2,6
Finsko	27,9	32,2	22,8	3,1	6,6	-1,0
Dánsko	27,8	29,0	26,6	4,3	2,5	6,4
Švédsko	21,7	23,9	19,2	0,6	1,8	-0,7

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici

Kontakt

Ilona Nováková

Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí

Tel.: 274 054 380

E-mail: ilona.novakova@czso.cz